

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

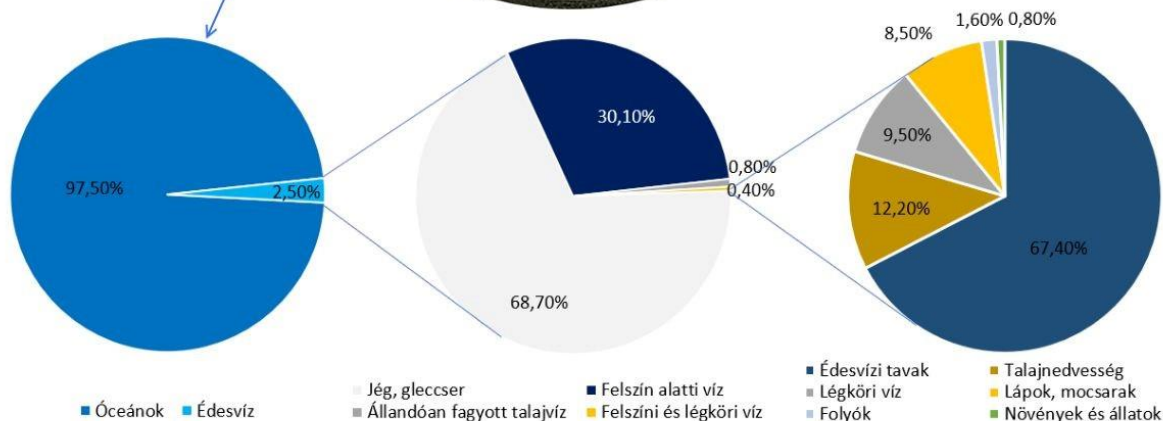
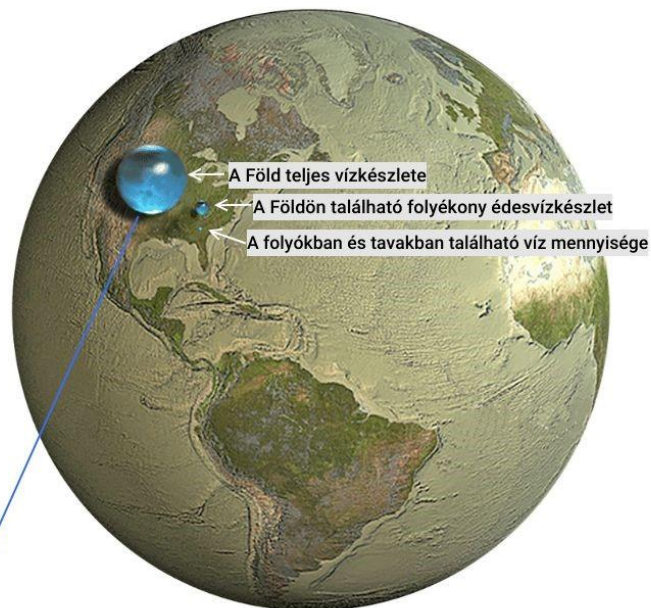
MAVESZ Vegyipari Konferencia
2024. október 8-9.

A Víz Keretirányelv jelentette kihívások

Kling Zoltán

főosztályvezető, Energiaügyi Minisztérium, Területi Vízgazdálkodási
Főosztály

Vízészleteinek mérete a bolygóhoz viszonyítva

Bár bolygónk 71%-át víz borítja, annak 97,5%-a sós víz, az édesvízkészlet nagyobb része a sarkvidékeken található.

A Föld teljes vízkészletének mindössze 0,007%-a felszíni, emberi fogyasztásra alkalmas víz.

A második világháborút követően felgyorsult **urbanizáció**, a jóléti társadalmi modellek térnyerése, ezzel összefüggésben a higiénés, civilizációs igények kielégítése során egyre nagyobb mennyiségű tiszta vizet alakítunk szennyvízzé.

A vízkészletek **egyenlőtlen rendelkezésre állása**, pazarló felhasználása, valamint a klímaváltozás következtében egyre több térségben tapasztalható tartós **vízhiány**.

Hazánkban az **egy főre jutó vízkészlet** az egyik legmagasabb a kontinensen, ugyanakkor 90 ezer km hosszúságú vízfolyás hálózatunk (**folyók, patakok, mesterséges csatornák**) az igényekhez képest ritka, a vízhiány vagy a túlzott vízbőség időről-időre megoldandó problémát jelent.

A 3 folyón (**Duna, Tisza, Dráva**) kifolyó vizeink 95-96%-a külföldről érkezik, ennél fogva **kitettségünk mind mennyiségi, mind minőségi szempontból nagy**.

„A víz nem szokásos kereskedelmi termék, hanem örökség, amit ennek megfelelően szükséges óvni, valamint a vízkészletekkel való gazdálkodásnak biztosítani kell azok hosszútávú megőrzését!”

VKI általános célja, hogy keretet biztosítson

- A vízi ökoszisztémák, és - tekintettel azok vízszükségletére - a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő **szárazföldi ökoszisztémák és vizes élőhelyek állapotának javítására és védelmére,**
- A **vízkészletek fenntartható használatának elősegítésére,**
- A különösen **veszélyes anyagok vizekbe való bevezetésének fokozatos csökkentésére és megszüntetésére,**
- **A felszín alatti vizek szennyezésének csökkentésére,**
- **Az áradások és aszályok hatásainak mérséklésére.**

Kiemelt szempontok:

- **A vízi szolgáltatások költségmegtérülésének elve**
- **A „szennyező fizet” elv**
- **Társadalmi részvétel biztosítása a tervezés teljes folyamatában**

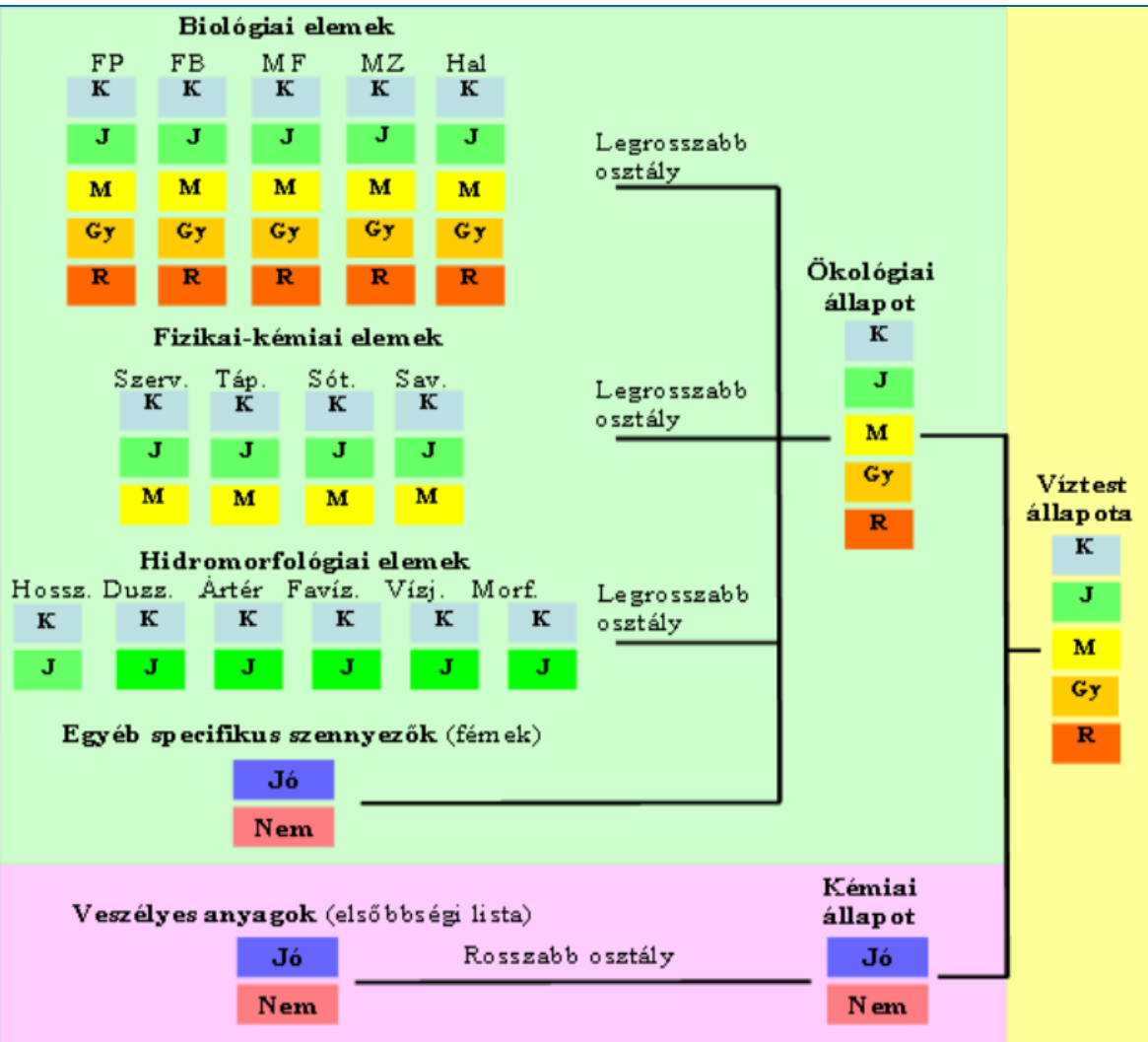
Stratégiai megközelítésben tartalmazza vizeink jó állapotának eléréséhez és annak fenntartásához szükséges feladatokat a **221/2004.(VII.21.)** számú **Korm. rendeletben foglaltak szerint**

- **2009. december 22.** - azt követően 6 évente felülvizsgálat
- Első VGT – „VGT1”: 1127/2010. (V.21.) Korm.határozat
- Első felülvizsgálat – „VGT2”: 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozat
- Második felülvizsgálat – „VGT3”: 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat
 - <https://vizeink.hu/vizgyujto-gazdalkodasi-terv-2019-2021/vgt3-elfogadott/>
- *Harmadik felülvizsgálat részeként – az „Időközi Jelentés” folyamatban ...*
- Fenti ütemezéssel párhuzamosan készül a **Duna-medence szintű, összehangolt vízgyűjtő-gazdálkodási terv és Közös Intézkedési Program**
 - <https://www.icpdr.org/tasks-topics/tasks/river-basin-management/danube-river-basin-management-plan-2021>
- A VGT3 célkitűzése, hogy összeegyeztesse a VKI 2027-re elérendő környezeti célkitűzéseit és az elérésüket biztosító intézkedéseket a mezőgazdaság, vidék- és területfejlesztés, energiatermelés, hajózás, turizmus, klímaalkalmazkodás és a fenntartható vízgazdálkodás igényeivel a vizek jó állapotának elérése érdekében, a szociális és gazdasági célkitűzések figyelembevételével.

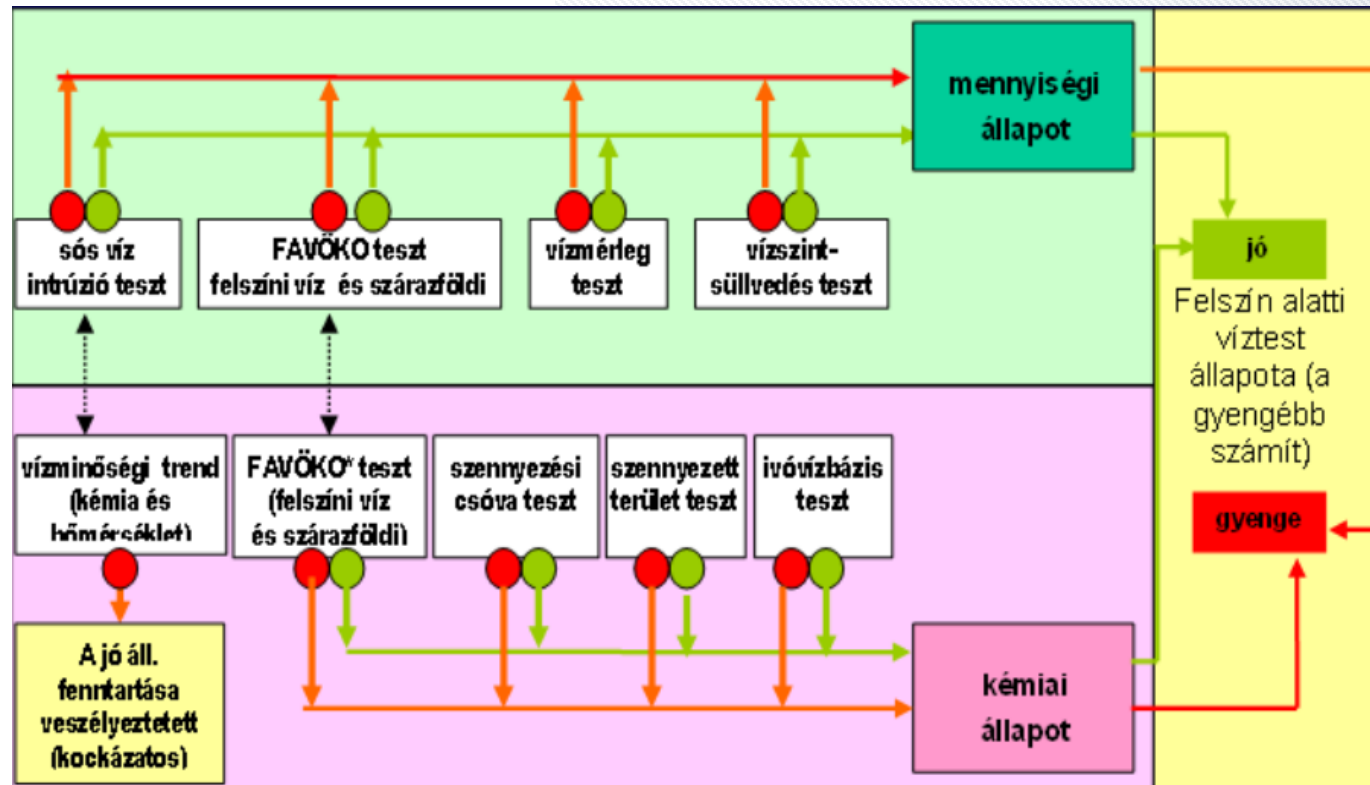

Állapotértékelés minősítési módszere – minősítési elemei

Felszíni vizek

Felszín alatti vizek

„egy rossz, mind rossz” elv alkalmazásával szigorúan szabályozott rendszer
A „jó” állapot eléréséhez „mentesség” kérhető

Vízminőségi leányirányelvek: EQS + FAV

- **2008/105/EK irányelv a környezetminőségi előírásokról (EQS Irányelv): felszíni vizekben a veszélyes anyagokra vonatkozó határértékek**
- **2006/118/EK irányelve a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről (FAV Irányelv)**

VKI-t kiegészítő specifikus jogszabályok

- A települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv (2024)
- Az ivóvízről szóló irányelv (2020)
- A tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv (2008)
- Az árvízvédelmi irányelv (2007)
- A fürdővizekről szóló irányelv (2006)
- A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló irányelv (1991)
- Természetvédelem – Élőhelyvédelmi irányelv, Natura 2000

Gyártást, forgalmazást, kibocsátást szabályozó rendeletek + Víz Keretirányelv

2008/105/EK (EQS) – VKI 33-as lista

33 komponens vagy komponenscsoport

Utóbbiak: PBDE-k, PAH-ok, triklór-benzolok és SCCP-k (klóralkánok)

2013/39/EU (EQS mód) – VKI 45-ös lista

Plusz 12 komponens és -csoport.

Új komponens csoportok: dioxinok és dioxin-szerű vegyületek, cipermetrinek és HBCDD-k (hexabrom-ciklododekán)

2006/118/EK (FAV)

minőségi előírás: nitrát, peszticid/összes, peszticid
vizsgálati kötelezettség: As, Cd, Hg, Pb, TCE, PCE, NH₃, Cl, SO₄, vezkép.

2014/80/EU (FAV mód)

Plusz: összes foszfor/foszfátok, NO₂

Megelőzés elvének érvényesítése már az engedélyezésnél

Nyilvántartás, nyomon követés

Monitoring és ellenőrzés

Állapotértékelés

Kutatás+fejlesztés+innováció és ismeretterjesztés

Megfigyelési lista - Watch List

WL1: 2015/495 határozat

WL2: 2018/840 határozat

WL3: 2020/1161 határozat

WL4: 2022/1307 határozat

Pl.: antibiotikumok, neonikotinoid, 17-béta-ösztadiol, nonilfenol, fényvédőszerek...

Az Európai Bizottság módosítási javaslata 2022. október 26.

Brüsszel, 2022.10.26.
COM(2022) 540 final

2022/0344 (COD)

Proposal for a

DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

amending Directive 2000/60/EC establishing a framework for Community action in the field of water policy, Directive 2006/118/EC on the protection of groundwater against pollution and deterioration and Directive 2008/105/EC on environmental quality standards in the field of water policy

(Text with EEA relevance)

{SEC(2022) 540 final} - {SWD(2022) 540 final} - {SWD(2022) 543 final}

Alkalmazás:

a hatálybalépést követő 18. hónap
első napjától

Jó kémiai állapot:

legkésőbb 2033. december 22-ig –
2039?

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK irányelv, a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 2006/118/EK irányelv és a vízpolitika területén a környezetminőségi előírásokról szóló 2008/105/EK irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2022) 540 final} - {SWD(2022) 540 final} - {SWD(2022) 543 final}

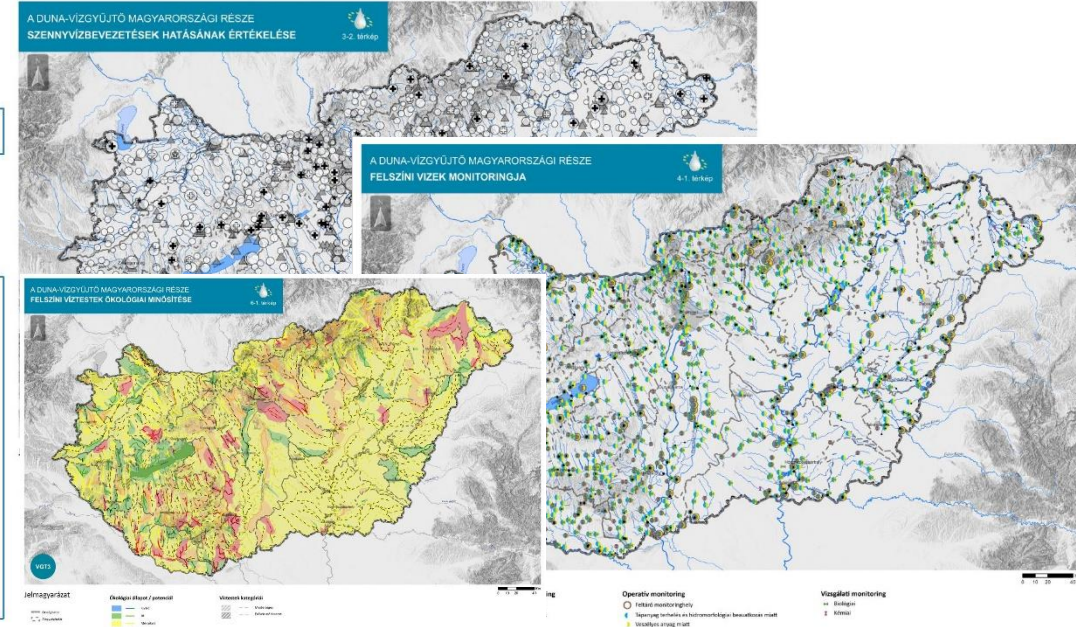
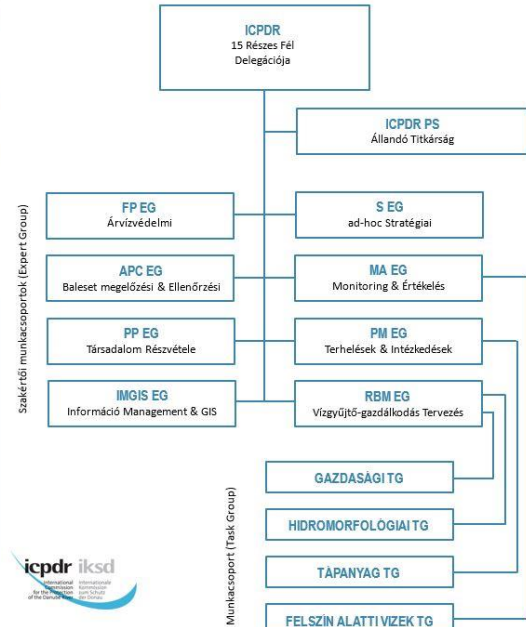
- **További lépések:** Trilógusok EU Parlamenttel, majd elfogadás és átültetés a magyar jogrendbe

- 25 új komponens
 - Peszticidek (*triklozán, nikoszulfuron, glifozát, neonikotinoidok, piretroidok*)
 - Gyógyszerek (*macrolid antibiotikumok, ösztrogén hormonok, karbamazepin, diklofenák, ibuprofén*)
 - Ipari anyagok, vegyszerek (*24 PFA anyag és biszfenol-A csoport*)
 - Fémek (*ezüst*)
- Határérték módosítás 16 már listában szereplő komponensre (*szigorúbb/kevésbé szigorú*)
- 3 peszticid (*alaklór, klórfenvinfos, simazin*) és 1 ipari vegyi anyag (*szén-tetraklorid*) törlése a jegyzékből, mivel azok az EU egészére nézve már nem jelentenek veszélyt
- Mikroműanyagok, antimikrobiális rezisztencia gének felvétele a szennyező anyagok jegyzékébe, mérésre, nyomon követésére harmonizált megfigyelési / analitikai módszer kidolgozása után
- Hatásalapú monitorozás (*EBM*) az ösztrogén hormonok víztestekben való jelenlétének felmérésére (2 év): szűrési célú szélesebb körű alkalmazás, szennyezőanyag-keverékek lefedése

- I. melléklet (EU-szintű határértékek):
- PFAS csoport - Ivóvíz Irányelv kapcsolat (PFAS összeg, 4 PFAS összege)
- 2 specifikus gyógyszer (karbamazepin és szulfametoxazol) - egy gyógyszeripari anyag (Primidon)
- Nem releváns peszticid bomlástermékek (nrM-ek) – COM lista
- II. melléklet (tagállamoknak mérlegelniük kell nemzeti szintű előírások bevezetését/szintetikus vegyületekre adott határérték alkalmazása):
- Gyógyszerszármazékok (egyedi)
- A felszín alatti vizekre vonatkozó kötelező „megfigyelési lista” létrehozása a felszín alatti vizek potenciális szennyező anyagaira vonatkozó megbízhatóbb adatok gyűjtése érdekében

- A vízgyűjtők szintjén releváns szennyező anyagokra vonatkozó előírások harmonizálása.
- Tudományos támogatás nyújtása a kockázatértékelés / anyagok azonosítása és minőségi szabványok meghatározása céljából (ECHA)
- A felszíni vizek megfigyelési ciklusának kiigazítása a szezonális kibocsátású szennyező anyagok jellegének figyelembevételére érdekében
- A felszíni vizek megfigyelési listájának frissítése 2 helyett 3 évente
- A szennyezőanyag-jegyzékek jövőbeni módosítása egyszerűsített jogalkotási eljárással – **rendes jogalkotás**
- Automatizált adatszolgáltatás mechanizmus bevezetése, amely gyorsabb és közvetlenebb hozzáférést tesz lehetővé a tagállami szintű „nyers” vízminőségi adatokhoz (EEA)
- Közös monitoring eszköz

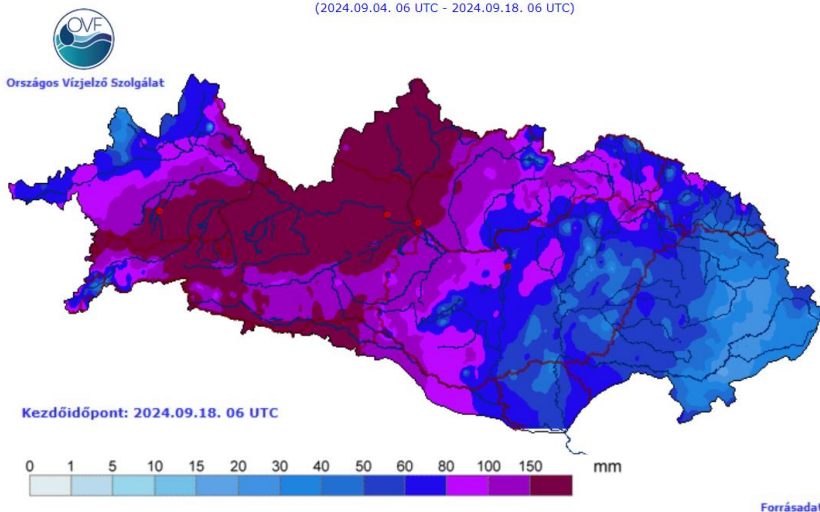
- VGT3 célkitűzésének és az Intézkedések Programjának megvalósítása
- Víz árpolitika megfelelő alkalmazása
- Vízgazdálkodási tervezés helyi, nemzeti és nemzetközi szintű összehangolása
- Alkalmazkodás a klímaváltozás okozta hatásokhoz, az aszálykockázat csökkentése

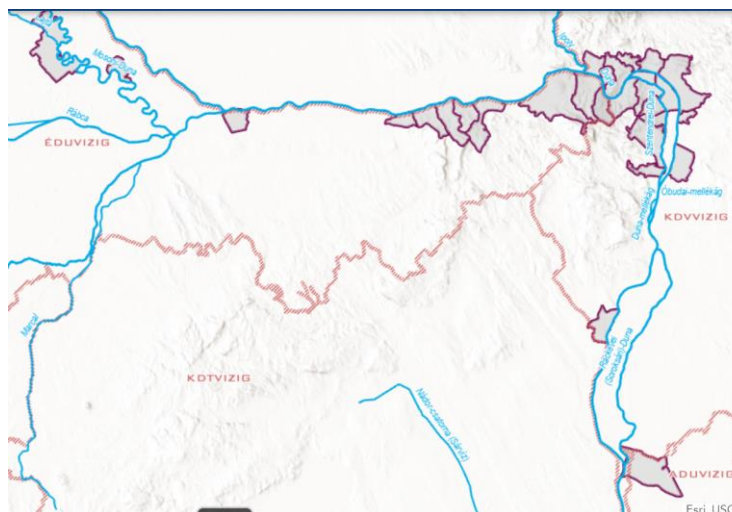
This ICPDR product is based on historical information provided by the Contracting Parties to the ICPDR at AT, BA, BE, BG, CZ, DE, EE, FR, HU, MD, NL, NO, PL, RO, SI, SK, UA, and CH. European map data from EuroGeographics was used for all national borders except for AL, BA, HR where the data from the ICPDR project was used. The River Basin Districts (DRBDs) and the ICPDR project were used as a reference data for the water bodies of the ICPDR. © ICPDR, 2021.

Az árhullámot kiváltó csapadék

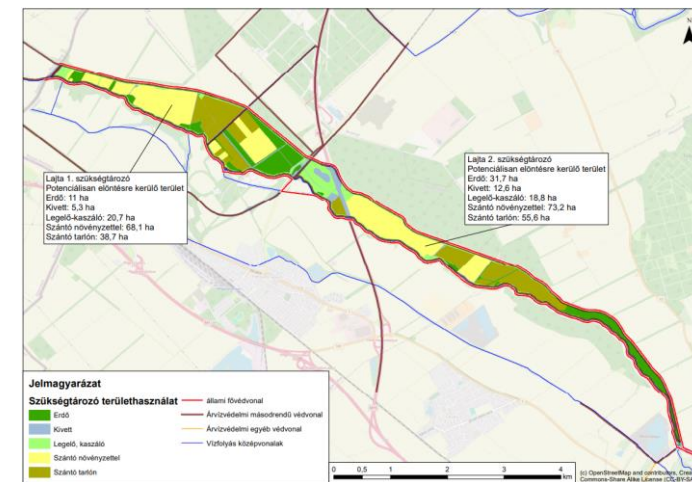
Az elmúlt 14 napban hullott csapadék
(2024.09.04. 06 UTC - 2024.09.18. 06 UTC)

Országos Műszaki Irányító Törzs elrendelése – 2024.09.13. 8 óra (szükségessé vált az erőforrások országon belüli átcsoportosítása)

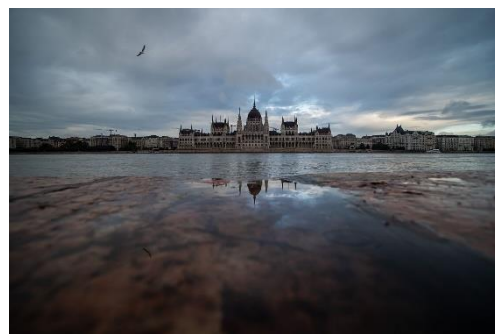

Védekezés: állami
védvonalakon, töltésmagasítás
+
41 önállóan védekező
önkormányzat részére műszaki
segítségnyújtás

1500 fő vízűgy + 2649 fő honvédség + BM szervezetek

**A Dunán III. fokú, a
Lajtán LNV közeli
vízállások**

**Lajta
szükségeltározó
nyitás:
2024. 09.18. 04:00
20 cm-es apasztás**

**ÁRVÍZ után apadó ágban –
VÍZPÓTLÁS**

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

**Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!**